Od podružnice do samostojnega društva

Lani smo praznovali 20 let pomembnega dogodka v slovenski kardiologiji, letos praznujemo v Mariboru 10 let samostojnega Društva za zdravje srca in ožilja za Maribor in Podravje

PRIM. MAG. FRANJO GULIČ, DR. MED., PRVI PREDSEDNIK MARIBORSKE PODRUŽNICE DRUŠTVA ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA ZA MARIBOR IN PODRAVJE

Slovenski kardiologi v Ljubljani so pred dvajsetimi leti pod vodstvom prof. dr. **Josipa Turka** ustanovili Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije. Za to so se odločili zaradi že dolgo znanega dejstva, da vsej moderni, zapleteni in dragi medicini navkljub zdravniki ne zajezijo epidemije bolezni srca in ožilja, predvsem tistih, ki jih povzroča ateroskleroza.

Profesor Turk nas je mariborske kardiologe pozval k sodelovanju v društvu. Strinjali smo se s to dejavnostjo, a je organizacija celotne dejavnosti šepala, ker zdravniki nismo imeli časa za organizacijske posle. Stanje se je bistveno spremenilo, ko smo pridobili k sodelovanju znanega družbenega delavca, **Lojzeta Antončiča,** upokojenega diplomiranega ekonomista. Ob enem od pomembnejših predavanj društva smo ga v letu 1992 izbrali za poslovnega tajnika. To predavanje oziroma sestanek je bilo dejansko ustanovni zbor mariborskega društva za srce in ožilje, čeprav je bila podružnica v Mariboru formalno ustanovljena šele v letu 1994.

Po prihodu g. Antončiča je društvena dejavnost doživela pravi razcvet. Znal je udejanjiti strokovne ideje zdravnikov. Društvo je pridobilo veliko članov, na začetku v glavnem res starejših srčnih bolnikov. Kasneje smo usmerili našo dejavnost tudi na mlado, zdravo populacijo. Predavali smo po srednjih in osnovnih šolah, dijaških domovih, vrtcih, organizirali tečaje o zdravi prehrani in kuhanju za kuharje šolskih kuhinj. Naša predavanja so vključevali v šolske programe. Sodelovali smo v akcijah športnih društev, Rdečega križa. Izvajamo meritve krvnega tlaka, sladkorja in maščobe v krvi. V mariborskem parku smo začrtali srčno pot, kjer lahko bolniki in zdravi preizkušajo svoje srce. S pomočjo mariborske bolnišnice smo prvi v Sloveniji organizirali tečaje oživljanja. Naštete dejavnosti so med pomembnejšimi, gotovo pa ne vse, ki smo jih izvedli. Moram povedati, da so nam na različne načine naklonjeno pomagali lokalni mediji, RTV, časopis Večer, mariborska in bližnje občine, zavod za zdravstveno zavarovanje, Splošna bolnišnica Maribor in še veliko drugih. Ministrstvo za zdravje nam je podelilo naziv humanitarne organizacije, Mestna občina Maribor nam je izrekla javno priznanje.

Prim. mag. Franjo Gulič, dr. med., podpredsednik društva

Takšna je bila uspešna pot društva za srce v dvajsetih letih obstoja in je uspešna še danes. Opažamo pa, da je izvajanje naših dejavnosti v zadnjih letih vedno težavnejše. Težko najdemo sodelavce, ki bi nadomestili stare odhajajoče tako pri zdravnikih kot pri laikih. Zdravniki se ob velikih poklicnih obremenitvah in tudi zaradi splošne proti zdravniške gonje v sedanji slovenski družbi težko odločajo za prostovoljno, simbolično plačano delo v društvu. Moti tudi, da država podobno preventivno delo, kot ga izvaja društvo, v primarni zdravstveni službi plačuje, društvo pa si mora sredstva za organizacijo, opremo, potrošni material pridobivati samo. Sponzorji so vedno redkejši in manj radodarni. Kot prvi in dolgoletni predsednik društva v Mariboru menim, da so ta dejstva odraz ekonomske, socialne in moralne krize v naši družbi in prispevajo nekaj grenkobe v razmišljanje o prihodnosti društva. Verjamem pa, da ti vplivi našega društva ne bodo resno ogrozili.

Antončičeva zrna na polju zdravja

MILAN GOLOB

Ko je v Ljubljani nastajalo pred dobrimi dvajsetimi leti nacionalno društvo za zdravje srca in ožilja, sta bila iz Maribora zraven **prim. Franjo Gulič**, zdravnik internega oddelka mariborske bolnišnice, in **Lojze Antončič, univ. dipl. ekon**., za katerim pa je bila tedaj tudi izkušnja, kako je, če te doleti srčni infarkt. Najprej so oba pritegnili v vodstvo nacionalnega društva, za tem pa sta postala vneta snovalca pogojev za zaživetje mariborske podružnice Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije.

"Ker sem imel širok krog znancev, sem izrabil vsako priložnost, da sem katerega nagovoril, naj se nam pridruži. Pristopne izjave sem imel vedno pri sebi," se Lojze Antončič spominja začetkov že bivše mariborske podružnice, ki je sedaj že deset let samostojno društvo. "Najprej smo našli skromen prostor za svoje delo v zavodu za zdravstveno zavarovanje v Mariboru, ko nas je vzela pod streho direktorica mag. **Rosvita Svenšek.** Pozneje smo dobili pisarno v prostorih nekdanjega Mariborskega tedna, za tem pa na Partizanski cesti, kjer nam je mestna občina kot humanitarni organizaciji dala v brezplačen najem dva prostora."

Mariborska podružnica se je hitro lepo uveljavila. Od ust do ust se je širil glas o prvih mariborskih srčnih vitezih, ki znajo prepričati, da je pametno zdravo živeti, če želimo v pozno starost odmakniti zdravstvene težave. "Najprej smo poskrbeli za zdravstveno prosvetiteljsko delo, torej za predavanja. Ko pa smo si materialno malo opomogli in se opremili, smo pričeli izvajati tudi meritve dejavnikov tveganja za nastanek srčno-žilnih. Naša najboljša predstavitev so bile preventivne akcije v času mariborskih sejmov. Pri sporočanju o namenu našega dela so nam zelo pomagali novinarji mariborskih medijskih hiš. Najbolj smo se razveselili, da je lepo naraščalo število članov naše podružnice. Tudi 1500 smo jih že imeli. Rad se spomnim naših letnih občnih zborov, ko je bila

Lojze Antončič, soustanovitelj Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije in dolgoletni poslovni sekretar in podpredsednik mariborskega društva

Unionska dvorana polna naših članov. Tam smo poleg predstavitve doseženega znali poskrbeti tudi za kulturni program in za prijetno druženje."

Sčasoma je postal podružnični okvir kar premajhen za zavzetost mariborskih srčnih aktivistov. "Začeli smo razmišljati o tem, zakaj ne bi postala naša podružnica kar društvo, ki bo poleg regijskega programa uresničevalo na svojem območju nacionalni program preprečevanja srčno-žilnih bolezni. In to se je pred desetimi leti tudi zgodilo."

Druži nas sodelovanje

Zdravje prebivalstva je povezano tudi s prehrano

DR. BLANKA VOMBERGAR, PREDSEDNICA DRUŠTVA ŽIVILSKIH IN PREHRANSKIH STROKOVNIH DELAVCEV SV SLOVENIJE MARIBOR

Društvo živilskih in prehranskih strokovnih delavcev SV Slovenije Maribor je februarja praznovalo 50-letnico. Za polstoletno organizirano delo in pomemben prispevek k slovenski živilskopredelovalni dejavnosti je v letu 2011 od Mestne občine Maribor prejelo listino mesta Maribor.

Cilji našega društva so skozi 50-letno delovanje ves čas jasno prepoznavni. Naloge, ki si jih je društvo zadalo že ob ustanovitvi, so aktualne še danes. To so predvsem rast strokovnega znanja članstva, širjenje načel zdrave prehrane na osnovi znanstvenih izsledkov, preučevanje in spremljanje razvoja živilske proizvodnje in tehnologij s spremljajočimi panogami (logistika, skladiščenje, trgovina, komerciala, kmetijstvo, veterina, medicina, zdravstvo ...), strokovno sodelovanje z izobraževalnimi institucijami, podjetji, ustanovami in nevladnimi organizacijami, skrb za okolje in trajnostni razvoj ...

Na področju zdrave prehrane in varne hrane pa tudi zdravega življenjskega sloga in ustreznih prehranskih navad najdemo mnoge skupne interese tudi z vašim društvom. Zdravje prebivalstva in vsakega posameznika je povezano tudi s prehrano. Preskrba s kakovostno in zdravstveno ustrezno hrano ter varovalna prehrana so motivi za skupne aktivnosti.

Predvsem v zadnjih letih se je naše medsebojno sodelovanje še okrepilo. Člani našega društva cenijo in podpirajo strokovna predavanja Društva Za srce, kot radi vaše društvo sami na kratko poimenujejo. Neposreden stik z zdravniki in drugimi strokovnjaki v okolju društev, torej zunaj bolnišnice oziroma zdravstvenih domov, je prijaznejši in bolj neposreden, daje pa tudi pomembno človeško noto.

Družijo nas komplementarnost, strokovno vodenje in motiviranost za sodelovanje. Nadgradnja sodelovanja je lahko tudi skupni nastop v dobro prebivalcev Maribora in severovzhodne Slovenije ter širše, morda tudi prek slovenskih meja.

Deset let dela samostojnega društva (pa tudi že pred tem kot podružnice republiškega društva) v našem društvu spremljamo s simpatijo in podporo. Štejem si v čast, da sem tudi sama med ustanovnimi člani Društva za zdravje srca in ožilja za Maribor in Podravje. V tem obdobju ste ustvarjali plodno in nedvomno postali uspešno strokovno in humanitarno društvo z mnogimi prizadevnimi sodelavci.

Tako vas vidi naše društvo. Čestitamo vam za uspešen razvoj in predvsem za široko in prepoznavno delovanje in vam želimo plodno delo še naprej. Tudi skupaj z nami.

Spomini na desetletno prijetno in strokovno sodelovanje

RAFKO IZLAKAR, PREDSEDNIK DRUŠTVA ZA ZDRAV NAČIN ŽIVLJENJA GLOG MIKLAVŽ

Ko sem se počutil še čil in zdrav, o Društvu za zdravje srca in ožilja ali koronarnem klubu nisem razmišljal. Toda ni bilo treba dolgo čakati, ko se pojavile zdravstvene težave pa tudi starostne. Takrat sem začel resno razmišljati, kaj pravzaprav nudi Društvo za zdravo srce in ožilje podružnica Maribor. Pobrskal sem po zdravstveni statistiki in hitro ugotovil, da so na samem vrhu lestvice prav bolezni srca in ožilja. To pa je to kar z merjenji ugotavlja prav to društvo. Stopil sem v stik z **Lojzetom Antončičem,** takratnim podpredsednikom in glavnim tajnikom Društva za zdravo srce in ožilje, podružnica Maribor, in hitro sva sestavila program, kaj vse bi lahko ponudili našim starejšim ljudem v domačem kraju, da jim zato ne bi bilo treba hoditi v ambulante ali posvetovalnice v Maribor.

Tako smo leta 2001 v sodelovanju z Društvom za zdravo srce in ožilje Maribor in Podravje izvedli prvo akcijo merjenja holesterola, pritiska in sladkorja v krvi v taborniškem domu Miklavž - brezplačno! Odziv krajanov je bil velik, tako da smo meritve še istega leta ponovili. Takšen interes občanov kraja Miklavž nam je dal pobudo, da smo ustanovili Društvo za zdrav način življenja Glog Miklavž, ki je hitro zaživelo, še posebno ob denarni podpori občine Miklavž.

Pričeli smo redno vsake tri mesece organizirati meritve, tečaj postopkov oživljanja, predavanja o vzrokih srčno-žilnih bolezni (prim. **Mirko Bombek,** dr. med.), o popuščanju srca in spodbujevalniku za srce (**Borut Kamenik,** dr. med., spec. inter.) in o drugih kroničnih boleznih v Miklavžu. Program smo iz

Razstava o društvu v Europarku (Jože Pristovnik)

leta v leto dopolnjevali in širili še v druge kraje občine; Dobrovce, Dravski Dvor in Skoke. Prav tako je Društvo za zdravo srce in ožilje Maribor in Podravje širilo svoj program storitev, ki smo jih ponudili tudi našim občanom. Tako je meritvam prisostvoval zdravnik - internist, s katerim so se občani lahko posvetovali o izmerjenih rezultatih in še o drugih težavah (brez čakalne dobe). Meritvam so dodali še test hoje na dva kilometra in meritve aritmije srca, s katerim smo odkrili v našem kraju kar nekaj nujnih primerov. Skupaj smo prehodili desetletno pot, za kar smo jim člani Društva Glog Miklavž in občani Občine Miklavž nadvse hvaležni.

Zahvala za vašo strokovno pomoč in prijetno sodelovanje je namenjena zdravnikom, medicinskim sestram, profesorjem telesne vzgoje in vsem funkcionarjem v Društvu za zdravo srce in ožilje Maribor in Podravje.

Krkina donacija Društvu za zdravje srca in ožilja za Maribor in Podravje

Krka je društvu donirala dopplerski aparat, ki omogoča določanje krvnega pretoka v spodnjih okončinah, t. i. gleženjskega indeksa. S pomočjo tega aparata bo društvo svojim članom omogočilo preiskavo za zgodnje odkrivanje periferne arterijske bolezni. Ta je ena najpogostejših in najresnejših bolezni razvitega sveta, saj jo ima vsak peti človek, starejši od 70 let. Periferna arterijska bolezen je tesno povezana z aterosklerozo, z nastankom srčno-žilnih in možgansko-žilnih bolezni. Kritično zmanjšanje prekrvitve spodnjih okončin lahko pripelje celo do amputacij. Z zgodnjim odkrivanjem periferne arterijske bolezni lahko preprečimo napredovanje bolezni, srčno-žilne in možgansko-žilne zaplete.